

25 Jun 2015 08:37

Riigihangete järelevalve aitab muuta hankepraktikat paremaks

Riigihangete järelevalve aitab muuta hankepraktikat paremaks

Riigihanke-eeskirjade rikkumised on enamasti tingitud hankijate hooletusest ja teadmatuses, harvem seaduse nõuete kavatses rikkumisest, selgus rahandusministeeriumi läbiviidud riigihangete plaanilise järelevalve tulemusena. Saadud info annab suuniseid, milliseid koolitusi ja nõustamisi hankijad vajavad teadmiste tõstmiseks ja hankekorralduse parandamiseks.

Ühtlasi annab järelevalve tegevus sisendi riigihangetealasele õigusloometegevusele, mis on eriti aktuaalne praegu, kui koostamisel on

uus riigihangete seaduse eelnõu

Möödunud aastal kontrollis rahandusministeerium riigihangete plaanilise järelevalve raames 17 hankija 2013. aasta jooksul korraldatud 577 hanget, keskendudes riigihanke menetluse korraldamise ja sellega kaasnevate kohustuste täitmisele.

„Plaanilise järelevalve tulemused näitavad, et hangete korraldamise üldisele tasemele saab anda hinnangu hea, kuid hankijad peavad olema hoolsamad nii hanke planeerimisel kui läbiviimisel,“ ütles rahandusministeeriumi riigihangete ja riigiabi osakonnajuhataja asetäitja Kristel Mesilane. „Järelevalve annab hankijatele objektiivset tagasisidet oma tegevusele ning võimaluse õppida tehtud vigadest eesmärgiga korrigeerida praktikat ja vältida rikkumisi tulevastes riigihangetes.“

Uuringus selgus, et igas viiendas riigihankes oli hankija jätnud tähtaegselt esitamata riigihanke aruande ja/või aruande lisa. Rahandusministeeriumi hinnangul on aruannete esitamine oluline meede, tagamaks läbipaistvuse ja kontrollitavuse põhimõtte järgimist ning hankija tegevuse üle järelevalve teostamist.

Mitmed hankijad ei kasutanud maksuvõlgade kontrollimisel riigihangete registri päringuid, mistõttu puudus neil dokumentaalne teave maksuvõlgade kontrollimise kohta. Leevendamaks hankijate probleeme maksuvõla kontrollimisel on rahandusministeeriumil kavas uues riigihangete seaduse eelnõus ühtlustada maksuvõla mõiste riigihanke- ja maksuõiguses, lähtudes edaspidi maksukorralduse seaduses defineeritud maksuvõla mõistest.

Tuvastati mitmeid juhtumeid, kus hankija oli riigihangete registri teabevahetuse töölehel andnud riigihanke alusdokumentides märgituga võrreldes vastupidiseid selgitusi. Hankijad üldjuhul vastasid neile saadetud küsimustele/päringutele ettenähtud 3-tööpäevase tähtaja jooksul, kuid mitmel juhul esines ka tähtaja ületamist ja selgitustega hanke alusdokumentide muutmist. Riigihangete seaduse uue eelnõuga plaanib rahandusministeerium pikendada tähtaega 6-tööpäevani, mis aitab hankijatel lahendada probleeme vastamiseks ettenähtud tähtajast kinnipidamisega.

Kontrollitud 17 hankijast oli 8 linnavalitsust (Keila, Kohtla-Järve, Paldiski, Pärnu, Rakvere, Haapsalu, Tallinn, Viljandi) ning 6 vallavalitsust (Harku, Kose, Rae, Viimsi, Kohila, Saue) ja AS Viimsi Vesi, OÜ Viimsi Haldus ja Kaitseväge. Neist väärivad korrektse hankekorraldusega esile tõstmist Kohila ja Saue vallavalitsus ning Pärnu linnavalitsus.

2014. aasta plaaniliste järelevalvemenetluste

kokkuvõte

ja

kontrollaktid

on avaldatud riigihangete infoportaaalis.

Lisainfo:

Kristina Haavala